

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-HAZİRAN EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

26.06.2011 Pazar

Merhaba dostlar yine yolculuk vakti, bizleri çağıran bir ses vardı kendi içimizden bu ses doğa ananın sesi, biz onsuz o bizsiz olamıyor. Ülkemizin dört bir yanından sesin geldiği yere doğru kervanlara katılmaya başladık. Toplanma meclisimiz Anadolu'muzun güzide şehirlerinden Güller diyarı bereketli topraklarından elma ve kirazın bir gelinlik gibi süzüldüğü Isparta ilimizdi. Dostlar meclisi burada doğayla buluşacak. Doğaseverlerin hepsi gelemeyecek ancak bizler onların gönüllerinin bizlerle olacağını hissediyoruz.

Doğaseverlerimiz bir Pazar günü, doğa anamızla buluşmak için her türlü fedakârlığa katlanarak doğru Isparta'ya gelmeye başladılar. Gelen katılımcıları eğitmenler karşılayıp kalacakları otele yerleştirilmeye başladılar, otele yerleşen katılımcılar yerleşmeden sonra otelin lobisine geçen arkadaşları eğitmenlerden Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ ve Eğitmenlerden Biyolog Şengül AKSAN Hocamız karşıladılar. Eğitmen arkadaşlarımız bir taraftan gelen arkadaşlarla tanışırken diğer taraftan ise katılımcıların katılmaları için gerekli evrakları hazırlayıp katılımcıların eğitimden önce doğa hakkında ne kadar bilgisini olduğunun belirlenmesi içinde onlara başlangıç anketi yapıyorlardı.

Doğaseverler için doğayı tanıma başladı ve ilk eğitim yerimiz olan Isparta Meteoroloji Bölge müdürlüğüne geliyoruz. Burada Eğitmenlerden Meteoroloji uzmanı Hasan Hüseyin AKSU hocamız karşılıyor ve sözü alıyor "Merhaba arkadaşlar son yıllarda en çok ilgilenilen ve takip edilen konular arasında iklim değişikliği gelmektedir. İklim ile ilgili konular arasında iklim değişikliği gelmektedir. İklim ve ilgili çalışmalarda en temel unsur meteorolojik gözlemlerdir. Hava ve toprak sıcaklığı, basınç, nem, güneşlenme, buharlaşma, rüzgâr, yağış ve bulutluluk gibi parametreler iklim elemanlarını oluşturmaktadır" deyip sözünü tamamladıktan sonra bizleri iklim elemanlarının rasatlarının yapıldığı eski ve yeni meteorolojik gözlem istasyonlarının yanına götürüp önce müzede sergilenen ve geçmişte kullanılan mekanik aletleri tanıtarak nasıl ölçüm yapıldığını gösterdikten hemen sonra, yanında bulunan modern elektronik meteorolojik ölçüm istasyonuna tanıttı. Burada insanlık tarihi ile beraber meteorolojik ölçümlerinde aletlerinin de hangi aşamalardan geçerek bu hale nasıl geldiklerini ve teknolojinin ne kadar aşama kaydettiğini gözlemliyoruz. Meteorolojik rasatları ölçmek için kullanılan, her gün gökyüzüne salınan ve zamanı geldiği için gökyüzüne bırakılacak olan meteorolojik hava tahmin balonunun yanına geliyoruz. Birçok katılımcı arkadaşımız bu balonun gökyüzüne bırakılmasını ilk kez gözlemleyecekler. Hocamız balonun hidrojen gazı ile nasıl şişirildiği anlattıktan sonra büyük bir hortum balona bağlanarak şişirmeye başlıyor, balon şiştikçe bizleri hem heyecan hem de korku sarmaya başlıyor çünkü balon bir oda büyüklüğü kadar şişmeye başladı. Balon alt ucuna bağlı demirli bir sitemi yukarı

kaldırıyor ve bu sistemin kalkması ile balonun istenen şişme oranına ulaştığı belirtiliyor. Şişmiş olan balonun ağı sıkıca ipe bağlanarak dışarı çıkartılıyor ve alt tarafına meteorolojik iklim etmenlerin ölçülmesi için sensör sistemi bağlanıyor. Bu arada katılımcı arkadaşlar bu anı dondurmak ve sonsuza taşımak için fotoğraf makinelerine sarılıyorlar, onlar bu anın ölümsüzleşmesini sağlarken görevli balonun heyecanla özgürleşmesi için gökyüzüne bırakıyor. İçeride kendisinin tutsak olduğunu düşünen balon hızlı bir şekilde gökyüzüne doğru yükselmeye başlıyor ve yükselirken bizlerde bu ölçümleri canlı takip etmek için içeri büroda bulunan bilgisayarların yanına geçiyoruz balonun yükselirken gökyüzünde havanın hangi yükseklikte nasıl değiştiğini gözlemliyoruz. Gözlemlerimizin arkasından hocamız bizimle hava ve iklim değişikliği, iklim değişiminin doğal ve doğal olmayan nedenleri, jeolojik devirdeki insanlık tarihindeki iklim değişimleri, geçmişteki iklim değişimlerinin sosyal etkileri ile gelecekteki iklim öngörülerini hakkında detaylı bilgiler aktardı. Ayrıca şehirlerde görülen kentsel ısı adalarına da değindi. Hocamıza teşekkür ederek tarihi ayazmana mesireliğine hareket ediyoruz.

Bizleri ayazman mesireliğinde yudum yudum içilmekle doyum olunamayan tarihi ayazmana çeşmesi karşılıyor. Çeşmeye selamlayıp da suyundan kana kana içmemek olur mu hepimiz kendimizi çeşmenin kollarından ırmaklar gibi gür ve özgürce akan suyuna veriyoruz. Çeşmenin suyunu yudumladıktan sonra Eğitmenlerden Şengül AKSAN hocamız bizi ayazmana ile tanıştıracak hocamıza sözü verelim" Merhaba ayazmana bunlar senin yıllarca beklediğin dostlar ülkenin dört bir tarafından gelmişler onlara kendini tanıtır mısın? Ayazmana Tabi ki hocam; merhaba arkadaşlar ben Isparta şehir merkezinde Halıkent Mahallesi'nin yanı başında dağın eteklerinde yer alıyorum. Sizlerden önce buralarda Rumlar yaşardı yaradan benim kalbime buz gibi bir su verdi bundan dolayı kalbimde (suyun yanında) açık hava kilisesi barındırdım ve buz gibi akan suyumda vaftiz törenleri yapıldı. Biliyorsunuz ki Rumlar için kaplıca, ılıca ve benin gibi suyu buz gibi akan ayazmalar bu tip törenler için ayrı bir öneme sahiptir. Suyum tarih boyunca birçok medeniyetten kişiye şifa dağıttı. Sizin atalarınız benim hakiki dostlarımdı (o büyük Osmanlı İmparatorluğu), benim kalbimin insanlara açık olması o zaman ki insanların kalplerini bana açmalarına neden oldu sanmayın o çağlarda insanlar çok geri idi aslında tam tersi o zaman ki dostlarım bir başka idi. Dostluğumuz o kadar ilerledi ki gelecek nesillerinde bu dostluğu görmesi için bağrıma çok sayıda kestane ağacı dikildi yani bana emanet edildi bunlarda 560 tanesini günümüze sizin zamanınıza kadar taşıyıp büyüttüm bu ağaçlara 250-300 yıldır bakıyorum. Bu ağaçlar yüzyıllarca daha kanatları altında gölgesi ile mevsimi gelince meyveleri ile hizmet edecek ama son yüzyılda insanların hırsı yüzünden yok edilmeye başlandı. Dostlar dinleyin sesimi yüzyıllarca biz dosttuk bizden hiç zarar gelmedi emanetim kestane

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-HAZİRAN EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

ağaçlarım kalbimden süzerek verdiğim suyumla hep hizmet ettim, sonra hemen üstümde bulunan tarihi anıt kestane ağaç son yüzyılda hep sizleri bekledim bir gün geleceksiniz, aslında o insanlarla çoktan dost olmuş ya insanlarda olabilseler. Güneşe bir perde olmuş ve insanları kanatlarının altına gölgesine almış bizde kanatlarının altına giriyoruz sanırım burada sohbet doyumsuz olacak.

Tarihi Kestanesinin kanatları altına giriyoruz ve söze eğitmenlerden Filiz ÜNAL hocamız kendisini tanıtarak söze başlıyor. "Merhaba arkadaşlar ben sizlere drama ile tanışmayı uygulamalı olarak göstereceğim öncelikle katılımcı arkadaşlar isimlerini söyleyecekler ve bunu üç kere tekrarlayacaklar" katılımcılar isimlerini üç kere söyledikten sonra hocamız eğitmenlerin isimlerinin önüne doğa ile ilgili birer sıfat eklemelerini istiyor, katılımcılar kısa bir düşünme süresinin ardından kendilerinin seçtikleri sıfatlarla beraber isimlerini söylüyorlar sonunda hocamız bu sıfatların resmedilmesini istiyor. Sıfatlar resmedildikten sonra herhangi bir katılımcı resme bakarak sıfatla beraber resim sahibinin ismini tahmin ediyor bizlerde bu isimleri hatırlayalım.

Baharlı Bahar
Sümbül Selcan
İğde İbrahim
Yavru Kurt Yener
Hamsi Hüseyin
Örümcek Özgür
Nehir Nevin
Güvercin Gül
Geyik Gürkan
Serçe Serkan
Greyfurt Gökhan
Haşhaş Hasan
Susam Sevim
Nil Nilay
Menekşe Medine
Yıldırım Yavuz
Sağanak Süleyman
İstakoz İbrahim
Ardıç Ahmet

Tanışmanın ardından ayrılarak Ayazmana Mesireliğinin üst tarafına geçiyoruz. Burada Eğitmenlerimizden Prof. Dr. Mustafa AVCI hocamız; Eğitim alanımızın orman böceklerinin yaşamasına ve yayılmasına uygun bir yaşama ortamına uygun olduğunu, böceklerin pek çok olumsuz şarta dirençli yapıda yaratılmış olmalarından dolayı dünyada rastlanan en çok canlı grubu olduğunu belirterek onların ne kadar tanındığını sorup birçok insan böcek denince öncelikle tiksiniildiğini ve akıllarına hep hamam böceğinin ya da çeşitli meyve kurtları gibi sevimsiz canlıların geldiğini, kelebeklerin böceklerden ayrı tutulduğunu hatta çoğu insanın kelebekleri böcekler dünyasına katmadığını ve onların bazılarının bir günlük ömrü olduğunu bildiklerini

belirtti. Bu sınırlı bilgileri genişletmek, böceklerin ilginç ve sevimli dünyalarını tanıtmının doğa eğitiminin önemli bir aşaması olduğunu belirterek çevremizde bulunan ormanlara zarar veren orman zararlısı böcekleri gösterip onların ormana nasıl zarar verdiklerini, böceklerden zarar görmüş ağaçların zarar görmüş yerlerini göstererek anlattı.

Ayazmana Mesireliğine veda ederek çarşı merkezine geri dönüyoruz ve bizleri eğitmenlerimizden bir kısmı ile beraber proje yürütücümüz Prof.Dr İdris UĞURLU hocamız karşılıyor. Hocamız; IDE projesinin tarihi geçmişini kısaca anlattıktan sonra projenin amaçlarından birinin bilimi sevdirmek ve doğayı uzman doğa severlerle beraber doğada tanımak olduğunu, proje kapsamında bu zamana kadar 55 şehirden 228 kişinin katılarak doğa eğitimi sertifikası aldıklarını da sözlerine ekliyor.

27 Haziran 2011 Pazartesi

Zaman süreci hızla ilerlemeye başlamış ve ilk günümüzü tamamlayıp iyice dinlenerek yorgunluğumuzu attıktan sonra yeni bir enerji ile ikinci güne başlıyoruz, biliyoruz ki her geçen gün yeni bir şeyler öğreneceğiz ve bilimin ışığında doğa ile daha yakın olacağız.

Kahvaltıdan sonra hareket ederek ilk eğitim yerimiz olan gölcük tabiat parkına doğru ilerliyoruz yol boyunca eğitmenlerden Orman Mühendisi M. Önder ERSİN hocamız Isparta'yı tanıtmaya başladı katılımcılarla beraber hocamızı dinleyelim "Merhaba arkadaşlar Isparta Akdeniz Bölgesi'nin kuzeyinde yer alan Göller Bölgesi'nde yer almaktadır. 8.933 km2 lik yüz ölçümüne sahip olan Isparta ili; Kuzey ve kuzeybatıdan Afyon ili, güneyden Antalya ili, doğu ve güneydoğudan ise Konya ili ile çevrilmiştir. Rakımı ortalama 1050 metredir. Isparta ekonomisi ağırlıklı olarak tarıma dayanmaktadır. Özellikle elmacılıkta çok ileridir. Türkiye'nin elma üretiminin %20 sini karşılamaktadır. 528 bin ton yıllık üretimle birincidir. Elmadan sonra vişne, kiraz, ayva, üzüm, badem, domates, biber ve bakliyat gibi sebze ve meyve gelmektedir. Isparta topraklarının %40 ormanlarla kaplıdır. Orman dokusu içinde çeşitli endemik türlerde mevcuttur. Gülcülük son yıllarda yerini ağırlıklı olarak elmacılık ve diğer ziraat çeşitlerine bırakmakla birlikte halen Türkiye ve dünyada birincidir. Halıcılıkta bir gerileme görülmele birlikte haklı şöhretini korumaktadır. Isparta yeterince bilinmemesine rağmen büyük bir turizm potansiyeline sahiptir. Şöyle ki önemli tarihi doğal kültürel zenginlikleri vardır. Bunlar arasında Eğirdir Gölü, Kovada ve Kızıldağ Milli Parkları, Gölcük Krater Gölü, Dedegöl Dağı, Davraz Dağı, Yalvaç Pisidia Antiochea Antik Kenti, Adada harabeleri ve Yazılı Kanyon hemen ilk akla gelenlerdir. Yalvaç antik şehri inanç turizmi bakımından yeni bir Efestir. Eğirdir Gölü Bir doğa harikasıdır. Davraz Dağı önemli bir kış sporları merkezi ve hatta yaz merkezi konumuna gelmiştir. Isparta'nın flora ve faunası ayrı bir zenginliktir. Coğrafi yapısı ile iklim özellikleri bakımından spor takımlarına ideal bir kamp ve

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-HAZİRAN EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

hazırlık yeri imkanı vermektedir. Isparta'da iki adet milli park, iki adet tabiat parkı, iki adet tabiatı koruma alanı, bir adet orman içi dinlenme yeri, iki adet yaban hayatı koruma sahası ve on sekiz adet tabiat anıtı bulunmaktadır. Hocamızı dinlerken kendimizi dünyaca ünlü Isparta Gül bahçesinin yanında buluyoruz. Bahçenin yanına kadar gelip de bahçeye uğramamak olur mu? Arabamızı durdurup yolun kenarındaki gül bahçesine uğruyoruz. Bahçeye geldiğimizde şanslı olduğumuzu hissediyoruz biraz daha geç zamanda gelsek açmış gülleri göremeyecektik çünkü gülün açma ve toplama zamanının sonuna gelmiş. Arkadaşlar hatıra olarak saklamak için gül koparıp aldıktan ve gül hakkında burada çalışan insanlar tarafından bilgiler edindikten sonra Gölcük gölüne geçiyoruz. Gölcük Gölü Tabiat parkını Eğitimden Şengül AKSAN hocamızın dünyasından Tanıyalım ve kelamı hocamıza bırakalım. " Merhaba arkadaşlar Gölcük Gölü Tabiat Parkı Isparta merkezine 12 km uzaklıkta olup yerleşim alanları sınırları içerisinde yerleşim alanı bulunmamakla birlikte Yakaören, Gelincik Darıderesi köyleri ile merkez ilçesinin tarlalarının bir kısmı tabiat parkı sınırları içerisinde kalmaktadır. Yöre yakın jeolojik zamanda bir volkaizmanın merkezi olmuştur. Derin faylar boyunca çıkan lavlar büyük volkan konileri oluşturmuştur. Bunlardan en önemlisi olan Gölcük Volkan Konisi patlamayla parçanmış ve merkezin çökmesiyle bir kaldera içinde küçük volkan konileri oluşmuştur. Burada memelilerden yaban domuzu, Tavşan, tilki, ağaç sincabı, porsuk, kuşlardan keklik karga çulluk, şahin su kuşları, yeşilbaş, sakarmeke, ile birlikte tesbiti tam olarak yapılmamış çok sayıda diğer hayvanlar bulunmaktadır. Doğal bitki örtüsü akçakesme, teşbih çalısı laden, katırtırnağı ve geven gibi çok yıllık bitkilerle çeşitli otsu bitkiler iken, gölün 1950 li yılların sonuna doğru Orman Bakanlığı tarafından yapılan ağaçlandırma sebebi ile karaçam, sarıçam, sedir ve yalancı akasya plantasyonları ile bu türler sahaya getirilmiştir. Dumlupınar Üniversitesince yapılan bir çalışmaya göre sahada 47 familya ve 136 cinse bağlı toplam 227 tür tespit edilmiş ve bunların 64 türü endemiktir. Volkanizma merkezi olması ve buna bağlı olarak meydana gelen arazi şekillerinin ortasında bulunan göl ağaçlandırma çalışmaları neticesinde meydana gelen orman örtüsü eşsiz bir peyzaj meydana getirmektedir. Tabiat parkının batı ve Isparta'ya bakan yüzünde bulunan islam inancına göre evliya yattığına inanılan Sidre Türbesi önemli kültürel değerlerindedir". Gölcük gölünü anlatmakla tanımlanamayan ama Isparta'ya nazar değmesin diye yaratıcının bir nazar boncuğu taktığını simgeleyen ve gerçekten de nazar boncuğuna benzeyen eşsiz bir doğa harikası.

Gölün Kenarında bizleri Eğitimden Şengül AKSAN hocamızın dünyasından Tanıyalım ve kelamı hocamıza bırakalım. " Merhaba arkadaşlar Gölcük Gölü Tabiat Parkı Isparta merkezine 12 km uzaklıkta olup yerleşim alanları sınırları içerisinde yerleşim alanı bulunmamakla birlikte Yakaören, Gelincik Darıderesi köyleri ile merkez ilçesinin tarlalarının bir kısmı tabiat parkı sınırları içerisinde kalmaktadır. Yöre yakın jeolojik zamanda bir volkaizmanın merkezi olmuştur. Derin faylar boyunca çıkan lavlar büyük volkan konileri oluşturmuştur. Bunlardan en önemlisi olan Gölcük Volkan Konisi patlamayla parçanmış ve merkezin çökmesiyle bir kaldera içinde küçük volkan konileri oluşmuştur. Burada memelilerden yaban domuzu, Tavşan, tilki, ağaç sincabı, porsuk, kuşlardan keklik karga çulluk, şahin su kuşları, yeşilbaş, sakarmeke, ile birlikte tesbiti tam olarak yapılmamış çok sayıda diğer hayvanlar bulunmaktadır. Doğal bitki örtüsü akçakesme, teşbih çalısı laden, katırtırnağı ve geven gibi çok yıllık bitkilerle çeşitli otsu bitkiler iken, gölün 1950 li yılların sonuna doğru Orman Bakanlığı tarafından yapılan ağaçlandırma sebebi ile karaçam, sarıçam, sedir ve yalancı akasya plantasyonları ile bu türler sahaya getirilmiştir. Dumlupınar Üniversitesince yapılan bir çalışmaya göre sahada 47 familya ve 136 cinse bağlı toplam 227 tür tespit edilmiş ve bunların 64 türü endemiktir. Volkanizma merkezi olması ve buna bağlı olarak meydana gelen arazi şekillerinin ortasında bulunan göl ağaçlandırma çalışmaları neticesinde meydana gelen orman örtüsü eşsiz bir peyzaj meydana getirmektedir. Tabiat parkının batı ve Isparta'ya bakan yüzünde bulunan islam inancına göre evliya yattığına inanılan Sidre Türbesi önemli kültürel değerlerindedir". Gölcük gölünü anlatmakla tanımlanamayan ama Isparta'ya nazar değmesin diye yaratıcının bir nazar boncuğu taktığını simgeleyen ve gerçekten de nazar boncuğuna benzeyen eşsiz bir doğa harikası.

yönlendiriyor. Eğitimden Şengül AKSAN hocamızın dünyasından Tanıyalım ve kelamı hocamıza bırakalım. " Merhaba arkadaşlar Gölcük Gölü Tabiat Parkı Isparta merkezine 12 km uzaklıkta olup yerleşim alanları sınırları içerisinde yerleşim alanı bulunmamakla birlikte Yakaören, Gelincik Darıderesi köyleri ile merkez ilçesinin tarlalarının bir kısmı tabiat parkı sınırları içerisinde kalmaktadır. Yöre yakın jeolojik zamanda bir volkaizmanın merkezi olmuştur. Derin faylar boyunca çıkan lavlar büyük volkan konileri oluşturmuştur. Bunlardan en önemlisi olan Gölcük Volkan Konisi patlamayla parçanmış ve merkezin çökmesiyle bir kaldera içinde küçük volkan konileri oluşmuştur. Burada memelilerden yaban domuzu, Tavşan, tilki, ağaç sincabı, porsuk, kuşlardan keklik karga çulluk, şahin su kuşları, yeşilbaş, sakarmeke, ile birlikte tesbiti tam olarak yapılmamış çok sayıda diğer hayvanlar bulunmaktadır. Doğal bitki örtüsü akçakesme, teşbih çalısı laden, katırtırnağı ve geven gibi çok yıllık bitkilerle çeşitli otsu bitkiler iken, gölün 1950 li yılların sonuna doğru Orman Bakanlığı tarafından yapılan ağaçlandırma sebebi ile karaçam, sarıçam, sedir ve yalancı akasya plantasyonları ile bu türler sahaya getirilmiştir. Dumlupınar Üniversitesince yapılan bir çalışmaya göre sahada 47 familya ve 136 cinse bağlı toplam 227 tür tespit edilmiş ve bunların 64 türü endemiktir. Volkanizma merkezi olması ve buna bağlı olarak meydana gelen arazi şekillerinin ortasında bulunan göl ağaçlandırma çalışmaları neticesinde meydana gelen orman örtüsü eşsiz bir peyzaj meydana getirmektedir. Tabiat parkının batı ve Isparta'ya bakan yüzünde bulunan islam inancına göre evliya yattığına inanılan Sidre Türbesi önemli kültürel değerlerindedir". Gölcük gölünü anlatmakla tanımlanamayan ama Isparta'ya nazar değmesin diye yaratıcının bir nazar boncuğu taktığını simgeleyen ve gerçekten de nazar boncuğuna benzeyen eşsiz bir doğa harikası.

Arazide yaban hayvanı gözlemi yaparken doğrudan hayvanı görerek (doğrudan gözlem) veya hayvanın kendisini göremeden hayvana ait biler takip edilerek (dolaylı gözlem) hayvanın o bölgede yaşadığını tahmin edebiliriz. Bu özellikler hayvanın bırakmış oldukları dışkı, yenik artıkları ayak izleri vb. Bu belirtiler her hayvanın kendine özel karakteristik özelliklerdir. Yaban hayvanlarının varlığının tespitinde araziye bırakılan kamera ve fotokapanlardan da faydalanır. Fotokapan; hayvanların resimlerini çekmek için hayvanların arazide geçiş noktalarına görünmeyecek şekilde hayvanın resmini çekecek şekilde ayarlanarak bir yere veya ağaca takılan dışı her ortama karşı koruma yapılmış içerisinde fotoğraf çekilebilen otomatik bir çeşit fotoğraf makinesidir. Daha önce araziye yerleştirilmiş olan fotokapanı görmek için gölcük gölünü çevreleyen tepenin zirvesine doğru harekete geçiyoruz. Tepe aşağıdan uzak görünüyor, bunun için aracımızla gidiyoruz biraz ilerledikten sonra tepenin yarısına geliyoruz ve araç buradan sonra ilerleyemiyor ancak biz üst tarafta kurulan fotokapanı göreceğimiz için buradan sonra yolumuza yaya olarak yürümeye devam ediyoruz. Yolda ilerlerken belki hiçbir zaman göremeyeceğimiz akasya ormanlarının içerisinden geçiyoruz. Akasyalar çevreye güzelliklerinin yanında mis gibi kokan kokuları ile çoktan donatmışlar bizlere tertemiz güzel kokusu ile süzdüğü oksijeni de ikram ediyor.

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-HAZİRAN EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

Yol boyunca yol üzerinde bırakılmış olan kaplumbağa yumurtası, sansar izi, domuz eşintileri, kurt dışkısı, ve porsuk ayak izi gibi hayvanı dolaylı tanıtan nesnelere rastlıyoruz. Tüm bu belirti ve izleri eğitmenlerden Mustafa Önder ve Şengül hocamız tek tek bizlere tanıtıyor. Uzun bir yürüyüşün ardından dağın zirvesindeki püren ovasına geliyoruz. Püren ovasına bahar daha yeni gelmiş renga renk çiçekler açmış bizleri karşılıyor. Kendisi bizleri karşıladığı gibi doğanın devamında su kadar önemli olan arılarda çiçekler üzerinde bizleri selamlıyor. Diyebilirsiniz ki arılar sokar bilemez misiniz ki dost dosta zarar vermez. Yürümeyi tamamlayıp hocalarımızın fotokapanı kurduğu alana geliyoruz Emrah ve Şengül hocalarımız bizlere kurmuş oldukları yerde fotokapanın teknik özellikleri ve nasıl kullanıldığı hakkında bilgiler veriyorlar.

Isparta valimizin geldiğini ve gölün kenarında beklediğini haber aldıktan sonra Eğitimimize ara verip göl kenarına geri dönüyoruz ve Eğitimimize gelmiş olan Isparta valisi ile tanışıyoruz. Sanırım uzun bir yolculuğun sonunda yemeği hak ettik bunu hisseden eğitmenlerimizden Orman Yüksek Mühendisi Canpolat KAYA hocamız belki çoğumuzun ilk defa yiyeceği Isparta'ya ait yöresel düğün yemeğini ikram ediyor. Bizler yemeklerimizi yerken Çevre Orman İl Müdürümüz Tayfun BÜYÜKKÜPÇÜ ile Milli Parklar Şube Müdürü Sema ÜLKER obaları ziyaret ettiler. Yemekten sonra uzaktan bir düdük sesi geliyor sanırım çamların altına toplanacağız demeye kalmadan kendimizi çamların altında buluyoruz. Eğitmenlerden Filiz hocam beliriyor bu drama sinyalleri belirtisi. Hocamız selam verdikten sonra ağaçlarla daha yakın olmamız için bir drama oynayacağımızı belirtiyor ve sözü hocamıza bırakıyoruz.

Hocamız " Merhaba arkadaşlar sizlerden istediğiniz bir ağacı seçmenizi ve ağacın yanına gitmenizi istiyorum ama istediğiniz ağacı seçin ve önce iyi bir bakın, baktıktan sonra gözlerinizi kapatın sessiz bir şekilde ağaca sarılın 5 dakika bekleyin, sonra ağaca bir şeyler söyleyin, onun sizlere bir şeyler söylemesini isteyin o size bir şeyler söyledikten sonra gözlerinizi açın, ve ne hissettiğinizi bizimle paylaşın" sonra düşünceleriniz söyleyin dedi. Bizlerin sadece bir ağaç olarak gördüğü ama doğaseverlerin neler hissettiğine kısaca bir bakarsak onlar; yalnızlıklarını hissetmişler, ağaçtan ayrılmanın zor olduğunu hissetmişler, ağacı yalnız arkadaş olarak görmüşler, ağaçta anne sevgisini hissetmişler, Ağacın gücünü hissetmişler... Aslında doğamızla içimizde var olan ama bilinçaltından çıkaramadığımız hissiyat dünyamızı paylaşıyoruz. Drama etkinliğinden sonra göl kenarına giderek sözü Eğitmenlerden Prof. Dr. Muhittin GÖRMÜŞ hocamıza emanet ediyoruz hocamız bizlere Gölcük Gölü ve çevresindeki volkanik kayalar jeomorfolojik görünüm, jeolojik zaman ve mekan kavramlarının tanımlayıp sahanın Gölcük gölü oluşumu, Karaların kökeni, kaya-su etkileşimi suyun insan sağlığı üzerindeki etkileri bir çok yerde gördüğümüz pomza, andezit gibi kayaları gösterip tanıtıyor. Bunların dışında Yeryüzünde Jeomorfolojik gelişim, jeolojik

zaman kavramı, kaya türleri, bizleri göl kenarına götürüyor, sularda ki florun kökeni, volkanizma yaşı, sedimanter kayalar, kireç taşı ve deprem, yaşadığımız evlerin zeminlerinin güvenilirlikleri gibi konulara temas etti. Ardından hep beraber gölün kenarında bulunan taşlardan suyun içerisine batması için attık her yerde taş suda batarken burada bulunan taşlar suyun içerisinde yüzyordu. Hocamızdan sonra bu taşlar su yüzeyinde yüze dursun gölcüğe veda edip ayrılıyor.

28 Haziran 2011 Salı

Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesini ziyaret ediyoruz. Fakülte içerisinde orman mühendisliği, orman endüstri mühendisliği ve peyzaj mimarlığı bölümlerini bulunduruyor. Fakülte kendi binasına yeni geçmiş fakülte binası fiziki olarak çok güzel yapılmış ferah bir ortama sahip. Fakültenin çok bir geçmişi olmamasına rağmen kısa zamanda çok yol kat etmiş doğa ile iç içe yaşamak için sınıfların adı bile doğa isimleri örneğin erguvan, ladin vb. Eğitim için her şey düşünülmüş laboratuvarları ve müzeleri oldukça zengin Eğitmenlerden Oğuz SARIKAYA hocamız bizi böcek müzesine götürüyor burada oldukça çeşitli böceklerin özel ortamlarda sergilendiğini gözlemliyoruz hocamız burada sergilenen böcekler hakkında detaylı bilgiler verdikten sonra bitki herbaryumuna giriyoruz burada kurutulmuş bitki türlerini gözlemliyoruz ve eğitmenlerden botanik uzmanı Doç.Dr Hüseyin FAKİR hocamızdan sergilenen türler hakkında bilgiler alıyoruz son olarak zooloji müzesine geliyoruz burada sergilenen sürüngen, kuş, balık ve memeli hayvanlara ait çeşitli türleri görüp Eğitmenlerimizden Yasin ÜNAL hocamızdan onlar hakkında bilgiler aldıktan sonra Eğirdir Gölü'ne hareket ediyoruz. Göller Bölgesinin en büyük doğal zenginliklerinin başında Eğirdir Gölü gelmektedir. Isparta ili sınırları içinde yer alan ve kuzey-güney uzanımlı büyük bir çöküntü alanının kuzey sınırında oluşmuş tektonik bir göl olan Eğirdir Gölü, 482 kilometrekarelik yüzölçümü ile Türkiye'nin 4. büyük gölüdür. Deniz seviyesinden 917 metre yükseklikte bulunan göl, ortalama 14 metre derinliğe sahiptir. Eğirdir Gölü'nün en derin noktası 16,5 metredir. Kuzey - güney uzunluğu 50 km olan gölün, doğu - batı genişliği 3-15 kilometre arasında değişmektedir. Kuzeyde kalan ve daha küçük bir alanı kaplayan bölümüne Hoyran Gölü, güneyde kalan bölümüne Eğirdir Gölü denir. Her iki bölüm Hoyran Boğazı ile birleşir. Tarihi ve turistik önemi olan eğirdir gölünün tüm güzelliği yol boyunca gözlerimizi kamaştırdı.

Eğirdir Gölü'nü bir kuş gibi seyretmek için gölün her tarafının görülebileceği Akpınar Köyü Terasına doğru hareket ediyoruz yol boyunca yolun iki kenarına dizilmiş elma bahçelerini gözlemliyoruz ve uzun bir yolculuğun ardından Eğirdir'den bir kuş misali yükselerek seyir terasına ulaşıyoruz. Buraya geldiğimizde ve göle doğru baktığımız

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-HAZİRAN EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

anda kelimelerin kafiyelerinin tükendiğini hissediyoruz sanki yaratıcı güzelliğini göstermek için bu tepeyi yaratmış. Eğirdir Gölü buradan ayaklarımızın altında göl doğa ile o kadar bir birini benimsemiş ki yeşillikler içerisine mavi akıvermiş. Bu güzellikleri gören arkadaşlarımız bir daha bu anı kaybetmemek üzerine fotoğraf makinelerine sarıldılar. Doğa ile gölün bu güzelliğini gözlerimize doyurduktan sonra bilimin ışığını dinlemek için hocalarımıza yöneliyoruz.

Eğitmenlerden Peyzaj uzmanı Doç.Dr. Atıla GÜL hocamızı kendisini tanıtıp söze başlıyor. Merhaba arkadaşlar konumuz doğa peyzaj ve farkındalık etrafımıza baktığımızda kültür ve peyzajı görebiliriz. Bu köy Yörük köyü ve Yörük kültürünü günümüzde yaşatan ender köylerden birisidir. Doğayı tanıyabilmemiz için önce kavramları tanımamız gerekir " terimlerden farkındalığı detaylı örneklerle anlattı. Doğanın dilini anlamamanın Farkındalığın farkına varabilmekten geçtiğini anlıyoruz. Doğanın dilini anlamaya başladığımız zaman ona nasıl davranacağımızı da anlamış olacağız. Hocamız arkadaşlara doğayı ne kadar sevdiğini sordu ve arkadaşlardan birisi cevap olarak doğayı tanıdığımız kadar sevebiliriz diye cevapladı. İkincisi ise doğanın ne olduğu ve sevmeyi sordu, arkadaşlar; doğanın bir yaşam olduğunu, doğa sevmenin önüne geçip hayran olmaktır, doğa sevmenin ta ötesindedir. Doğayı sevmek bütünü sevmekten geçer eğer doğanın bir parçasını sevmek doğayı sevmek anlamına gelir diye yanıtladılar. Sorularına devam eden hocamız Peyzaj nedir diye soru sorup peyzajın bilimsel tanımlamasını yaptı. İnsan baktığında bir bütünü görür zaman içerisinde bütünden parçaya doğru gider ve optiği istenen parça üzerinde odaklar. Farkındalığın artırmak bilgi sahibi olmaktan geçer farkındalığı artan insanda bütünün içerisinde isteneni daha net görür. Hocamız sözünü; Bizler çevre bilincimizi artırmakla farkındalığımızı artırırız ve farkındalığımızın artması doğanın iç dünyasını daha iyi görmemizi sağlar. Doğayı farkına varan bir birey kendi yaşam biçimini de değiştirmeye başlar doğa ile hasım değil onunla barışık yaşamaya çalışır. Bizler Ekolojiyi anlamakla yaşam doğa ilişkisini anlamaya çalışırız. Bunu anlamak sürdürülebilir yaşamdan geçer. Bu yaşama biçimimizi farkındalık kapsamında belli bir noktaya vardırıp anlatmak gerekir. Sizce mikro ölçekte neler yapılmalıdır. Teknolojiyi yerinde kullanmak gerekiyor. Bireysel anlamdaki değişimler yavaş kalıyor. Bu sebeple mekânların planlanması ve yönetimi çok önemlidir. Planlamaların bütüncül yapılması gerekir çünkü yaşanan çevrede sorunlara karşı duyarlı olunmalıdır. Yenilenebilir enerji kaynakların oluşturulması ve sürdürülebilirliğinin devamlılığı söz konusu olmalıdır. Tüketim ve üretim dengesinin sağlanması gerekmekte, kullanılabilir doğal kaynakların sürekliliği sağlanmaktadır" Doğa deyince ne anlıyoruz? Doğa insanın dışında dış ve iç dinamikleri ile oluşmuş muhteşem bir sentezdir. Doğanın içerisinde insan faktörü çıkarıldığında kendi kendisini tamamlar.

Deyip sözü Eğitmenlerden Yasin Karatepe hocamıza bırakıyor Yasin hocamız çevreden toplamış olduğu türleri tanıtıp bunların ekolojileri hakkında tek tek bilgiler aktardı.

Akpınar seyir terasından ayrılarak kamp yapacağımız Yazılı kanyon Tabiat Parkına doğru hareket ediyoruz. Biraz ilerledikten sonra Göller Bölgesinin en büyük fidanlıklarından birisi olan Eğirdir fidanlığına uğruyoruz Eğitmenlerimizden Atila GÜL ve Yasin KARATEPE hocamızı bizlere burada bulunan fidan türlerini ve nasıl ürettiklerini gösteriyor ve kamp alanımıza devam ediyoruz. Yolda ilerlerken hocalarımız gideceğimiz yol istikametinde yaban keçilerini görebileceğimizi fakat gözlem yaparken sessiz olmamız gerektiğini çünkü yaban hayvanlarının en küçük bir sestenden dahi etkilendiklerini ve gizlendiklerini bizim görme şansımızın çok zor olacağını belirttiler. Yol boyunca ilerlerken karşı yamaçlardaki kayalık alanlara bakıyoruz burada keçi yaşamasını bırakalım kuş dahi yaşayamaz demek istiyoruz ama bu sarp kayalık ve dağlık alanlar onların yaşama habitatı. Biz otobüsle ilerlerken Eğitmenlerimizde Orman Yüksek Mühendisi Emrah TAĞİ hocamızda bizden biraz önde taksii ile ilerliyor. Hocamız sessizce arabasını kenara çekip karşı yamaçları dürbünü ile bir radar gibi taramaya başladığı anda bizde otobüsümü durdurup sesli ve heyecanlı şekilde aşağı inmeye çalışıyoruz. Bizlerin sessiz olması gerektiği hocalarımızın bize söylediğini bizler dinlememiş olacağız ki yaban keçileri kendileri göstermiyorlar. Onlar doğaseverlerle tanışmak istiyor ancak insanlardan hep zarar gördükleri için dostlarından emin olmak istiyorlar bizler biraz gözlemleyip görememe umuduna kapılıp araçlarımıza binip biraz ilerledikten sonra bizden biraz önde giden aracın önüne bir yaban keçisi atılıyor ve sessiz nezaketli şekilde gözlemlememiz halinde arkadaşlarının karşı yamaçta bizleri beklediğini belirtiyor. İlk gözlemden sesli gözlemlerle gözlemin yapılamayacağını anlayan katılımcılarımız sessiz bir şekilde araçlarından iniyor ve karşı yamacı gözlemlemeye başlıyorlar. Bizlerin dost olduğunu anlayan yaban keçileri karşı kayalık ve ormanlık alandan dışarıya çıkıp hoş geldiniz dercesine onlarda bizlere bakmaya başlıyorlar. Katılımcılarımız belki hiç görme şanslarının olmadığı bu türümüzü uzun bir zaman gözleme şansına sahip oluyorlar. Gözlemleme yetinmeyen katılımcılarımız keçilerin fotoğraflarını çekip onları kameraya da kaydediyorlar. Onlarla hasretimizi giderdikten sonra kamp alanına geçiyoruz.

Kamp alanımız olan Yazılı Kanyon Aksu Çayının bir kolu olan Yazılı Dere'nin ve arazinin karstik yapısından ileri gelen kanyondur. Barındırdığı canlılara değinilecek olursa; Yaban Keçisi, Yaban domuzu, tilki, tavşan, porsuk, su samuru, sincap, Kartal, kuzgun, doğan, şahin, güvercin, üveyik, keklik, çulluk gibi büyük kuşların yanında SDÜ orman fakültesince yapılmış bir tespite göre 36 kuş türü tespit edilmiştir. Alabalık ve yılan balığı burada rahtça varlığını sürdürmektedir. Flora açısından çok zengin olan alan; Kızılçam, karaçam, ardıç, meşe (saçlı, pırnal) türleri, çınar,

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-HAZİRAN EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

kızılağaç, ceviz, keçiboynuzu, defne, sandal, sakız, tespih çalısı, yabani zeytin, mersin, alıç, karaçalı, sarmaşık, zakkum, laden, yaban gülüne ev sahipliği yapmaktadır.

Kanyon, yaz-kış akan Yazılı Dere'nin oluşturduğu küçük şelaleler ve gölcüklerin yeşille meydana getirdiği harmoni eşsiz görüntüler oluşturmaktadır. Antik çağdan bu tarafa gelen Antalya-İç Anadolu bağlantısını sağlayan Kral veya İpek Yolu, Bu yol üzerinde bulunan ve Tabiat Parkının içinde kalan kaya yazıtı, rivayete göre St. Paul ile St. Barnebau'nun karşılaşmalarına izafeten yapılan dua mahalli önemli değerleridir.

Kamp alanına geldiğimizde Eğitimcilerimizden Dr.Yasin ÜNAL ve Emrah TAĞI hocamız katılımcılara kampta olması gereken malzemeler ve bunları teknik özellikleri hakkında malzemeler üzerinde uygulamalı bilgiler anlatıyorlar. Kamp malzemeleri tanıtıldıktan sonra Eğitimcilerden Oğün Türkay ÇAĞLAYAN ve M. Önder ERSİN Hocalarımızda arazide çadır kurarken hangi özelliklere dikkat etmemiz gerektiğini anlatıp kamp alanına çadırın nasıl kurulması gerektiğini bir çadır kurarak uygulamalı gösteriyor. Çadırlarını alan arkadaşlar zorlanmadan kısa bir zaman içerisinde çadırlarını kuruyor ve kamp yaşamına başlıyorlar.

29 Haziran 2011 Çarşamba

Bu gün kamp alanımızda ilk sabahımız doğaseverlerin kamp alanında her zaman yapa geldikleri seher yürüyüşünü bizlerde yapmak için sabahın erken saatlerinde kalkıyoruz. Bu saatte uyanık olarak duran kamp alanımızın yanında susmak nedir bilmeyen ve sabaha kadar sesi ile bizlere farklı bir uyku serüveni yaşatan çayın sesi ile kuşların sesi karşılıyor. Katılımcı arkadaşların hazırlanması ile beraber seher yürüyüşüne başlıyoruz. İlk katılan arkadaşların önce gözlemlerinden uyku aksa da kısa bir zaman sonra onlarda bu özellikler içerisinde uykularını beyinden atıp sabahın erken saatinde doğanın bize sunduğu temiz oksijen ve görsel güzelliğe adapte oluyorlar. Yürüyüş alanımız dere vejetasyonu ile orman vejetasyonu geçiş güzergâhı. Çınarların ve çamların arasında bulunan kuşlarda doğanın uyanması için birlik edercesine sesleri ile ahenk oluşturuyorlar. Yürüyüşümüz sırasında birkaç kuş türü görüyoruz ama katılımcı arkadaşların seher yürüyüşlerinde anlatacakları bu türlere değinmeden geçiyoruz. Suyun gözüne doğru ilerleyen grubun yamaçta yaban keçisi gözleme fırsatı yakaladığını duyunca diğer grup üyelerimiz iç geçirmeden edemiyorlar.

Seher yürüyüşümüzün ardından kamp alanına dönüyoruz her grup doğada kendi haline bırakıldığı ve yemeklerini kendileri yapacakları için çoktan kahvaltı hazırlama derdine düşmüşler. Seher yürüyüşünden dönerken topladıkları odunlar ile semaverleri çoktan yakıp bankların üzerinde sucuklar doğranmaya peynir, zeytin ve diğer nevaleler çoktan hazırlanmaya başladı her tarafı sucuk

kokuları sardı ve bize de bu doğal ortamda güzel bir kahvaltı yapmak kalacak gibi herkese afiyet olsun.

Kahvaltılarımızı yaptıktan sonra eğitimcilerimizden Yasin ÜNAL hocamızın çalmış olduğu düdükle beraber etrafına toplanıyoruz. Eğitimcilerimizden Ekolog Yasin KARATEPE hocamız kamp yaptığımız yazılı kanyonun bitki türleri hakkında bilgiler vermeye ve bu türleri bize göstermeye başladı. Hocamızdan sonra Eğitimcilerden Oğuzhan SARIKAYA hocamız söz alarak böcekler ve zararlı böceklerle ilgili bilgi verip zararın böceklerden ziyade yoğun böcek popülasyonlarının oluşturduğunu belirtip iklim faktörlerinin değişkenliği böceklerin popülasyonlarının değişmesini etkilediğini belirterek, iklimin ısınması zararlı böceklerin artmasına neden olduğunu aslında Doğada zararlı bir türün olmadığını zararlı popülasyonun bulunduğu değinerek zararlılara karşı orman alanlarında kimyasal mücadelenin artık yapılmadığını bunun yerine biyolojik mücadele yapıldığını ve bu mücadelenin artık birinci öncelik olduğunu belirtti. Biyolojik mücadelenin yetmediği alanlarda böceklerle mücadelenin bir diğeri de biyomekanik mücadele olduğu belirterek biyomekanik mücadelede kullanılan feromon tuzaklarını tanıtip bunlara takılan feromonların; böceklerin salgıladıkları feromonların kimyasal olarak üretilmesinden meydana geldiğini ve tuzaklarına asıldığını belirtti. Kabuk böceklerinin zararına dumansız yangın diyebiliriz maalesef böceklerin ormana vermiş oldukları zararlar orman yangınlarının vermiş oldukları zararlardan çok daha fazla. Oğuzhan hocamızdan sonra Eğitimcilerden yaban hayatı uzmanı Yasin ÜNAL hocamız katılımcıların yaban hayvanlarını tanımaları için onlara hayvanları anlatmaktansa bu türleri bir oyunla tanıtmaya başladı. Hocamız daha önce hazırlamış olduğu yaban hayvanları resimlerini katılımcılara özellikleri ile beraber tek tek tanıttı. Bir yarışma düzenleyerek gruplar seçmiş oldukları sözcüleri ve hayvanları tanıyacak kişileri belirlediler. Hayvan fotoğrafları çifteli masa üzerine iskambil kâğıdı gibi ters çevrilerek dizildi. Sözcü masa üzerine ters çevrilmiş rast gele dizilmiş resimlerden ikisini bulmaya çalıştı her grup aynı iki resmi bulana kadar sırası ile kâğıtları açıp sırası gelen gruba bıraktı bu grup aynı iki resmi bulunca resmi açan kişi sözcüye hayvanın kendisine ait üç özelliği saydı ve sözcü bu hayvanı sayılan özelliklerden bulmaya çalıştı eğer kâğıdı açan özelliklerden birisini yanlış söyler veya sözcü hayvanı yanlış bilirse puan alamazdı ve dışarıdan bir grup elemanı müdahil olursa grup puan kaybediyordu. Kâğıdı açan üye bir çift resmi bulup seçerek sözcüye gösterdi ve hayvanı tanıyabilmesi için türe ait birkaç özelliği saymaya başladı belirli bir zaman içerisinde hayvanı bilen sözcü o gruba puan kazandı. Sözcü hayvanı tanımaya çalışırken diğer katılımcılarda çekilen tür resmine odaklanmakta ve türün tanınması için özelliği sayılırken kendileri de tahmin etmeye çalışmaktaydı. Oyun heyecanlı bir şekilde birinci olan grup kazanana kadar sürerken bizlerde hayvanları çoktan tanımiştık bile.

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-HAZİRAN EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

Yarışmadan sonra eğitmenlerimizden Oğuz YAKIN hocamız bizlere penye üzerine yaban hayvanlarının nasıl baskı yapılacağını uygulamalı gösteriyor. Hocamızın uygulamasının arkasından penye baskı yapılacak film ve boya dağıtılıyor. Katılımcılarımız penyeler üzerine hayal ettikleri hayvan resmini yapıp penyeleri giyiyorlar. Her arkadaşımız penyesinde bir hayvanı temsil ediyor. Katılımcılarımız bilgiyi ezberlemektense resmederek bilinçaltına alıyorlar.

Yaban hayvanlarını ve bitkileri tanıyan katılımcılarımızın tıbbi ve aromatik bitkileri de tanınmasını isteyen eğitmenlerimizden Botanik uzmanı Doç.Dr Hüseyin fakir hocamız bize heyecan katıyor. Hocamız arkadaşlarla tanıştıktan sonra kendisi önde katılımcılar arkada bir avcı gibi tıbbi ve aromatik bilgi avına çıkıyoruz. Bizler saatlerce aradıktan sonra bir aromatik bitki bulacağımızı hesaplarken 50 metre ilerlemeden her adım attığımız yerde bir türün olduğunu hocamız gösteriyor. Hocamız bu türlerin önce botanik özelliklerini tanıttikten sonra aromatik ve tıbbi özelliklerini anlatıp türün içerisinde hangi etken madde olduğunu belirtiyor. Hocamız; Büyük çiçekli adaçayı, kuşburnu, defne, Antalya kaya çayı sayesinde kekik adaçayı vb. türleri gösterip tanıtmakla kalmıyor. Bunları nasıl kullanmamız gerektiğini de öğreniyoruz ancak hocamız bunları sağlık açısından kullanacağımız zaman önce doktora danışmamızı belirtiyor.

30 Haziran 2011 Perşembe

Bu gün kamp günümüzün sonu onun için kendimizi doğa ile beraber ve onun yalnız olmadığını hissettirmek için sabah erkenden kalkıp seher yürüyüşüne başlıyoruz. Kamp alanından ayrılacağımız ve çoğumuzun hiç gelemeyeceği Yazılı Kalyon Tabiat Parkını doyasıya gezmek istiyoruz bunun için başladığımız seher yürüyüşünde herkes doğa ile buluşmak ve hasretini gidermek için hocalarımızın kendilerinin sessiz olmasını istiyorlar. Çay boyunca kendimizle küsmüş gibi sessiz yürürken doğa bizimle konuşuyor. Diyebilirsiniz ki doğa konuşur mu? Aslında doğa insanlığın var oluşundan beri insanla konuşuyor ama insanlar hırsları uğruna onun sesini duymadılar. Yazılı kalyon deresi taşlar arasında ve taşları döverek çağlayanlar gibi ses çıkarıp akıyorsa o ses bizim içindir ama nicelerimiz onu duyamıyoruz. Doğacılar Birkaç gündür doğayı bilimin ışığında gözlemledikleri için artık onun dilini anlamaya başladılar. Katılımcılar aslında ikinci bir dil öğrendiler ana dilleri gibi çünkü en büyük ana doğadır.

Seher yürüyüşümüzü tamamladıktan sonra kamp alanına dönüyoruz ve her obanın çadırlarının önünden bir semaver dumanı yükseliyor. Bu gün semaver ateşi ile yapılan çayın ve kamp alanında kendi ellerimizle hazırlayacağımız son kahvaltı onun için her oba ateşte sucuklu yumurta ve diğerleri ile unutulmaz bir kahvaltı hazırlıyorlar.

Kahvaltımızı yaptıktan sonra çadırlarımızı sökme ve kamp alanını toplama zamanı geliyor çünkü bu malzemeler yeni gelecek doğaseverlere emanet olduğu için bunun farkında olan katılımcı arkadaşlar çadırlara ve emanet aldıkları diğer eşyaları aldıkları gibi toplayıp eğitmenlerimize teslim ediyorlar.

Ve kamp kurduğumuz alandan, gelirken ki coşkulu hallerimiz, giderken yerini sessiz sedasız tavırlara bırakıyor.

Yazılı Kanyon Tabiat parkına veda ederek tarihi Adada Antik Kentine doğru gidiyoruz yolumuz üzerinde bulunan eskiden sütleri ile ünlü Sütçüler ilçesine uğruyoruz. Sütçüler ilçesi dağlık arazi üzerine kurulmuş zaman içerisinde işsizliğin gazabına uğrayan ve genç insanların İstanbul'a gönderen emeklilik için yaşanabilen doğası bozulmamış Isparta'ya bağlı ilçemiz. Uzun bir yolculuğun ardından Adada Antik Kentine ulaşıyoruz. Burada eğitmenlerimizden M. Önder hocamız sözü alarak " alanı tanıtmaya başlıyor; Sütçüler İlçe merkezine 12, Sağrak köyüne 2 km. uzaklıktadır. Helenistik döneminde en parlak yıllarını yaşamıştır. Büyük İskender'in Güneybatı Anadolu'yu istilasından sonra sırayla: Seleukoslar, Bergama krallığı, Roma İmparatorluğu ve ondan sonra Bizans İmparatorluğu'nun egemenliğine girmiştir.

Adada antik kentinde, şimdiye kadar arkeolojik yönden ilmi denilecek bir araştırma yapılmamıştır. Uzmanlar 1800 yıllarından itibaren kenti gezmişler ve tespitlerini yayınlamışlardır.

Prof. Dr. William R. Ramsay 1890 yılında yayınladığı "The Historical Geography of Asia Minor" adlı kitabında Adada antik kentinin para basılan (darpedilen) bir merkez ve dini yönden de bir piskoposluk olduğunu belirtmiştir. Adada'da sikke basıldığını da İngiliz bilim adamı H.A. Seaby'nin yayınladığı "Greek Coins and their values" isimli kitabında belirtmektedir. Adada'nın bastırdığı paraların bir yüzünde boğa başı (bukranion), diğer yüzünde geometrik merkezli üç bacak (triskeles) kabartması bulunmaktadır. Aynı kabartmanın işlendiği bir taş Adada kalıntılarında bulunmuştur. Kentin bağımsızlığı Romalılarca kaldırıldıktan sonra Adada'nın bastırdığı paralarda ise; bir yüzünde o dönemin imparatorunun başı; diğer yüzünde Zeus, Athena, ya da aslan postu sarınmış Herakles başı kabartmaları görülür. Antik kentten günümüze bol keramik kırılmalarından başka heykel altlıkları, sütunlar ya da sütun parçaları ve başlıkları gibi döküntü niteliğinde kalıntılar ulaşılmıştır.

Adada antik kenti iki dağ arasına kurulmuş 7000 yıllık tarihe sahip geçmişe sahip kent zaman içerisinde meydana gelen büyük depremler sonucu büyük oranda tahribat görmüş ancak Anadolu'da ayakta kalan ender antik kentlerden birisi. Kent zamanında Hıristiyanlığın Anadolu'ya yayılmasına önemli bir merkez görevi görmüş kent halkı Roma ve Bizans hâkimiyetine girdikten sonra halk zaman içerisinde Kıbrıs ve benzeri ülkelere paralı asker olarak

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-HAZİRAN EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

gitmişler ve kent terk edilmiştir. Antik kent ülkemizin büyük orman kuran ardıc ağaçlarının içerisinde kalmış böylece büyük ardıc ormanlarının içerisinde geçip Zindan mağarasında geçiyoruz.

Zindan mağarasının tarihi ve biyolojik önemini Ayşegül SARIKAYA hocamız şu şekilde aktarıyor. 'Zindan Mağarası 785 uzunluğunda olup önünde kutsal alan kapısının aksında roma dönemi köprü ve kutsal alanla ilgili roma dönemine ait yamaç evler bulunmaktadır. Mağara girişinde üzerinde tanrı Eurymeda başı iki yanında yunus motifi altta üste kanatlı uçan erkek motifleri bezeli mozaik bulunmaktadır. Zeus tasvirli suzak kayanın üzerine işlenmiş yıldırım demeti burada ana tanrıçaya tapıldığını göstermektedir. Bu kutsal alan Tymriada kentidir. Mağara yazları serin kışın ise sıcaktır. Mağara içerisinde yarasa kolonisi yaşamaktadır. Mağara daha yeni zamana kadar ziyaret edilememekte idi ancak son zamanlarda mağara içerisinde ve çevresinde düzenlemeler yapılmış haftada 6 gün açık tutulmakta ve akşam altıya kadar ziyaret edilebilir ancak pazartesi kapalıdır. Mağara ziyaretinden çıktıktan sonra dinlenmek ve yorgunluğu atmak için mağaranın 50 metre önünde bir çay bahçesi bulunmaktadır.'

Akşam eğitimden çevreye orman il müdürü Tayfun BÜYÜKKÜPÇÜ ve Milli parklar şube Sema Ülker geldiler. Sema hanım Isparta'da bulunan milli parklar, Tabiatı koruma alanları, ve diğer korunan alanları görsel olarak tanıtip bu alanlar belirlenirken hangi kriterlerin göz önünde olması gerektiğini belirtip günümüzde doğanın en büyük düşmanlarından olan kısa bir gayretle çözümlenmesi gerekirken bu küçücük ihmalkarlığın tekrar büyük bir felaket olarak geri döndüğü çevre kirlenmesini ve nedenlerini belirtip, sulak alanın kullanımını belirlemek için yönetim planını yapmanın gerekliliğine de değinerek ülkemizde ilk yönetim planı Eğirdir Gölü'nde yapıldığını ve diğer sulak alanlarına örnek olacağını anlattı.

01 Temmuz 2011 Cuma

Sabahın erken saatlerinde Eğirdir gölünün tüm güzelliğini görebileceğimiz plaj kenarında toplanarak Su Ürünleri Fakültesinden Erol KESKİN Hocamızı dinlemeye başladık. "Doğal alan ekosistemlerin bir bütün halinde var oluşu ve sürdürülebilirliği kendilerine özgü korunan doğal dengeleriyle sağlanmaktadır. Eğirdir ve Kovada Gölü gibi ekosistemler binlerce yıllık doğal yapı ve dengeleriyle; üreten, havzadaki fazla suyu depolayan ve suyunun kalitesini koruyan biyolojik yapılardır. Doğal göllerin sürdürülebilirliği; doğal peyzajın, biyolojik gelişimlerin, yaşama alanlarının, fauna-floranın, populasyon dinamiklerinin ve bu alanları yöneten insan etkinliklerinin düzenli-bilinçli olarak izlenmesine bağlıdır. Kovada Gölü su yönünden besleniminin büyük bir kısmını Eğirdir Gölünden gelen temiz suyla almakta idi. Son elli yıldır bu alanlarımızın bilim dışı bakışla kullanımı göllerde ciddi sorunlar

oluşturmuştur." Hocamız daha sonra doğal göl ve yapay göllerin özellikleri ve doğal su kaynaklarımızın önemi, eğirdir ve kovada göllerinin ekolojik özellikleri, eğirdir ve kovada göllerinin biyolojik çeşitliliği, eğirdir ve kovada göllerinin bu günkü durumunun analizi ve çözüm önerilerine değinerek bakış açımızı genişletti.

Hocamızın yanından ayrılarak Kovada gölü Milli Parkına doğru hareket ettik. Kovada Gölü Milli Parkı hakkında Şengül hocamız kısaca şu bilgileri bizlere aktardı. "Isparta İli Eğirdir İlçesinde bulunan alan 1970 yılında Milli Park olarak ilan edilmiştir. Alanın tamamı 6534.0 Ha. Olup bunun, 4722.0 Ha. Orman Alanı, 1001.5 Ha. Ziraat Alanı ve 810.5 Ha. Göl Alanı oluşturmaktadır.

9 km genişliğinde ve oldukça sığ olan gölün çevresi 20 km'dir. Derinliği ise 6-7 metreye kadar iner. Suda bulunan ve göle yeşil renk veren tortular 1-5 metre derinlikten sonrasının görülmesine engel olurlar. Gölün deniz seviyesinden yükseltisi 900 metredir.

Kovada Gölünün oluşumu yer kabuğunun tektonik etkilerle kıvrılması ve kireç taşının sularla erimesi olaylarıyla açıklanabilir. Bölgede, kalkerin suda erimesiyle oluşan karstik yapı çok belirgindir.

Zengin bir bitki örtüsüne sahip milli park; kızılçam, karaçam, saplı-sapsız-saçlı meşeler, pırnal meşesi, kokar ağaç ve ardıc gibi ağaç türleri ile hayıt, sandal kocayemiş, kocayemiş, funda, çitlembik, yabancı zeytin, akçakesme, mersin, menengiç, boyacı sumacı, muşmula, alıç, dağ muşmulası, böğürtlen, yabancı gül, defne, tesbih ağacı, karaçalı, kördiken gibi maki florasının çalıları ile kaplanmıştır.

Kovada Gölü'nde sazan, kadife ve tatlı su levreği, tatlı su istakozu bulunur. Bunun yanı sıra düzensiz ve yasadışı avlanmalar, yaban hayatı çok çeşitli ve zengin olabilecek bu yöreyi de kurutmuştur. Kovada çevresinde en çok bulunan yaban hayvanları, yaban domuzu, sansar, porsuk, tilki, tavşan ve ağaç sincabıdır. Kovada Gölünde 153 tür su kuşu tespit edilmiştir. Kuşlardan yaban ördeği, kaz, angut, keklik ve çulluk mevsimlere göre milli parkta rastlanan belli başlı türlerdir.

Kovada Gölü Milli Park sahasının en önemli özelliği rekreasyonel kullanıma müsait olan doğal kaynaklarıdır.

Korunan alanların tanımları ve bunlarla ilgili genel bilgiler katılımcılara aktarılırken mevcut milli parkta görevli Mustafa beyden başta yaban hayatına yönelik olmak üzere, parkın yapısı ve daha yeni yapılan parkurlarda gerçekleştirilen gezilerde güzel gözlemler yapılmıştır. Gölün yapısı ve yaşama alanı oluşturduğu canlılar ile ilişkisi göz önünde bulundurularak değerlendirmeler yapılmıştır.

Eğitmenlerimizden Oğuzhan ve Halil hocamız Milli Park, Tabiat Parkı ve Tabiatı Koruma Alanları, özellikleri ve koruma statüleri hakkında bizleri bilgilendirdiler.

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-HAZİRAN EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

Hasan ALKAN hocamız önderliğinde; Yukarı Gökdere Kocapınar mesirelik alanında gerçekleştirilen eğitimde, Milli parklar, tabiatı koruma alanları, tabiat parkları, konusunda verilen bilgiler yenilenerek bu alanların sosyoekonomik sorunları paylaşılmıştır. Bu alanlar hakkında genel bilgiler verilirken Isparta çevresinde bulunan Korunan alanların genel yapıları ön plana çıkarılarak bunlarla birlikte köylerin sosyoekonomik durumu ve doğayla olan ilişkilerini anlatan konular işlendi. Daha sonra sözü eğitimcilerimizden Mehmet EKER alarak aynı sahada haritalar hakkında verilen bilgilerin ışığında doğada yön bulma teknikleri, GPS(Coğrafi bilgi sistemi) kullanımı, izohips eğrilerinin ne anlama geldiği, elimizde yeterli ekipman olmadan arazide kaybolduğumuzda nelerden faydalanabiliriz ve hangi yöntemleri kullanmamız gerektiği gibi önemli bilgileri aktardı. Şahane bir öğle yemeğinden sonra kuş gözlemi yapılmak üzere Eğirdir gölüne Boyalı Köyüne hareket ettik.

Köye girişte karayolundan ayrılan stablize bir yoldan kıyıya indik. Daha kıyıya yaklaşırken, Küçük karabatakları gördük. Daha sonra yer yer sakarmekeler, yer yer bahriler, küçük batağanlar, erguvani balıkçıl, leş kargaları ve ender görünen benekli su kaplumbağası gözlemlendi.

02 Temmuz 2011 Cumartesi

Bu gün ayrılık günü veda günü çünkü bu gün sevgililerin ayrılacakları gündür biz doğaseverler içinde doğadan ayrılış günüdür. Sabah erkenden seher yürüyüşü için Eğirdir gölü kenarına iniyoruz bizleri her zaman hırçın olan gölün dalgaları sakin ve durgun bir şekilde karşılıyor. Gölün üzerinde bulunan kuş türlerinden sakarmeke, bahri ve diğer türleri gözlemliyoruz. İnsanların uyuduğu bir zamanda onlarda göl üzerinde huzurlu bir şekilde yüzüyorlar. Onların en huzurlu saatleri bu saatler gün içerisinde saatler ilerledikçe insanlar göle akın edecekler veya gölün kenarında geçen yol trafiği artacak ve onlar için göl kenarı yaşanmaz hale dönüşecek ve sızlıklardan gölün ortasına doğru gitmek zorunda kalacaklar.

Göl ve kuşlarla sohbetimizi tamamladıktan sonra eğitimci arkadaşlar katılımcılarla röportajlar yapmaya ve diğer taraftan katılımcıların gözünden seher yürüyüşü ve katılım süresince tuttıkları günlükleri toplamaya başladılar.

Son konaklama alanımız olan Nafiz Yürekli Uygulama Otelinden ayrılarak ilk toplanma merkezi olan Isparta şehir merkezine geri dönüyoruz ve son bir hasret gidermek için Türkoloji parkına geliyoruz ve son sözü Proje yürütücümüz Prof.Dr İdris OĞURLU hocamıza bırakıyoruz. Hocamız "Merhaba arkadaşlar bu gün itibari ile İDE 4/1 tamamlamış bulunuyoruz sizlere verilen bu bilgileri iletmek ve taşımak size bağlı biz bu eğitimin sonucunda alıp da uygulayacağız etkinlikleri merakla bekliyoruz. Bizler bu eğitimden sonra ayrılamayacağız ve her zaman bir olacağız, her zaman arkadaşlara yardımcı olacağımızı ve yanlarında olacağımızı şimdiden belirterek hayatınızda başarılar dilerim" hocamıza

teşekkür ediyoruz. Dekanımız Prof Dr Cahit BALABANLI hocamızda. 'Ben bu proje içerisinde daha önce yer aldım bizden sonra diğer disiplinlerde yaptı ama projeyi yapmak için güç birleşimi yapıldı ve bir arada olunursa çok güzel şeylerin bir araya getirileceğini gösterdik. Doğanın gerçekten tanınması gerekiyor uzay sonsuz olduğu halde biz dünyayı koruyamıyoruz çünkü her canlı kendi aleminde yaşarken bizler bu zinciri koparıyoruz. Hırs ve arzularımız sonucu tahrip ediyoruz. Nerden geldik nereye gidiyoruz bilmiyoruz ve her şey bize hizmet ediyor diyerek düşünüyoruz. Bu aşamada bizlerde doğanın bu sunduğu güzellikler karşısında onu korumak ve anlamak zorunda olduğumuzu hissetmeliyiz'. Katılımcılarımızdan Sağanak Süleyman son sözü alarak "Arkadaşlar ben gelirken doğa eğitimi almak için geldim ve tahmin ettiğim eğitimden çok daha iyi bir eğitimle karşılaştım yapılan drama eğitimleri beni çok etkiledi hocaların kendilerini çok iyi yetiştirdiklerini gördüm ve kendilerini yetiştirmenin dışında farklı bilim disiplinlerinde olmalarına rağmen birlikte bir ahenk içerisinde hareket etmeleri beni çok heyecanlandırdı.'

Aslında son diye bir şey yoktur sadece değişim vardır değişim ise dar yollarda daha geniş yollara yürümek içindir. Doğaseverlerde bunu yapıyorlar. Onlar her fedakarlığa katlanarak Isparta'ya geldiler. Bir hafta boyunca sevgiyle aşuk maşuk olabilmek ve gelecek nesillere de aktarabilmek için eğitimcilerin gözünden onu tanıdılar. Dar yollarda çıkıp gelişi yollarda onunla beraber sonsuza dek gidecekler.